

3. Про зайнятість населення : Закон України від 5 липня 2012 року, № 5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text> (дата звернення: 10.11.2021).

Науковий керівник – старший викладач кафедри галузевих юридичних дисциплін ТОВ «Бердянський університет менеджменту і бізнесу» Васильченко Н. В.

Ігнатова Анастасія Сергіївна

*здобувач вищої освіти судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Грушко Мальвіна Валеріївна

*к.ю.н., доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ЩОДО ПРАВОВОГО СТАТУСУ КОРІННИХ НАРОДІВ

Сучасний міжнародно-правовий статус корінних народів визначається насамперед: Загальною декларацією прав людини 1948 р.; Конвенцією про корінні народи, які ведуть племінний спосіб життя в незалежних країнах № 169; Конвенцією про запобігання злочину геноциду та покарання за нього 1954 р.; Міжнародним пактом про громадянські та політичні права 1966 р.; Міжнародним пактом про економічні, соціальні та культурні права 1966 р.; Конвенцією про ліквідацію усіх форм расової дискримінації 1966 р.; Декларацією про права осіб, що належать до національних, етнічних, релігійних чи мовних меншин 1992 р.; Конвенцією про охорону біологічного різноманіття 1992 р.; Віденською декларацією та Програмою дій 1993 р.; Декларацією та програмою дій, підписаною в Дурбані 2001 р.; Резолюцією Ради Європи щодо корінних народів у рамках співробітництва з розвитку Співтовариства та країн-учасниць 1998 р.

У міжнародному праві відсутнє визначення поняття «корінний народ». У міжнародних документах для позначення

подібної етнонаціональної групи вживаються такі терміни, як: «корінні народи», «корінне населення», «етнічні чи національні меншини», «корінні етнічні меншини», «населення, що веде племінний та напівплемінний спосіб життя», «племінні групи», «зареєстровані племена», «офіційно зареєстровані племена», «першонаціальні», «четвертий світ», «титульні нації», «споконвічні народи», «аборигени», «автохтони» тощо [1, с. 209].

У той час, коли у всьому світі говорять про програму демократизації внутрішнього розвитку держав, у деяких політичних кругах тривають суперечки з приводу використання терміна «народи». Деякі уряди держав виступають проти вживання терміну «народи» стосовно етнонаціональних груп, оскільки побоюються нових утворень (автономій чи навіть держав). Політики цих держав пропонують використовувати терміни «племена» чи «населення». Проте етнонаціональні групи використовують термін «народи», оскільки це поняття допомагає їм зберегти свій політичний статус і вільно забезпечити свій економічний, соціальний і культурний розвиток. Отже, корінні народи та їх правозахисники розглядають відмову у визнанні їх як «народів» і властивого їм права на самовизначення як форму расизму і дискримінації.

Конвенція про корінні народи, які ведуть племінний спосіб життя в незалежних країнах № 169 містить визначення народів на які поширюється сфера її застосування:

а) народи, які ведуть племінний спосіб життя в незалежних країнах, соціальні, культурні та економічні умови яких відрізняють їх від інших груп національної спільноти та становище яких регулюється повністю або частково їх власними звичаями чи традиціями, чи спеціальним законодавством [2];

б) народи в незалежних країнах, які розглядаються як корінні через те, що вони є нащадками тих, хто населяв країну або географічну область, частиною якої є дана країна, в період її завоювання або колонізації або в період встановлення існуючих державних кордонів, і які незалежно від їх правового становища, зберігають деякі або всі свої соціальні, економічні, культурні та політичні інститути [2].

Таким чином, з вище наведеного, маємо виділити певні притаманні риси аутентифікації корінних народів:

- територія – історичні землі, які належали пращурам корінних народів і на яких вони зараз проживають;

- унікальна етнокультурна самобутність – яскраво виражена відмінність етносу у своїх національних, культурних, релігійних традиціях, мові від загальної маси суспільства [1, с. 211].

Однак, для захисту прав корінних народів, потрібно на міжнародному рівні закріпити визначення поняття «корінні народи». Відсутність уніфікованого підходу до розуміння поняття «корінні народи» породжує проблему аутентифікації конкретного етносу як корінного.

Уряди держав, побоюються корінних народів, і не захищають їх у повній мірі. У багатьох країнах, корінні народи потерпають знущань через упередження ставлення, певні стереотипи щодо їх розумових здібностей. Таких осіб, роботодавці намагаються не брати на роботу, бо вважають таких людей злочинцями. Деякі з них через безробіття вимушені займатися крадіжкою та грабежем, через що потрапляють у в'язниці. Державам слід звернути увагу на дану проблематику, та за можливе створити соціальні програми для забезпечення робочих місць для етнонаціональних груп.

Багато корінних народів страждають від неправомірного присвоєння їх культурної спадщини, що проявляється у різних формах, включаючи його меркантилізацію, використання зображень та символіки корінних народів у процесі маркетингу та неправомірне присвоєння традиційних пісень. У ході одного з недавніх судових розглядів було висунуто вимогу визнати авторські права композитора корінного народу маорі, який написав «хаку» (військовий танець племені), щодо будь-якого виконання цього твору в публічних чи комерційних цілях [3, с. 19].

Є необхідність розробки нових міжнародних документів або внесення змін або доповнень, які націлені на задоволення конкретних потреб корінних народів у всьому світі.

Порушення територіальних прав корінних народів порушуються через незаконні угоди. У деяких країнах уряди, наприклад, проводили політику насильницької асиміляції з метою заволодіння землею корінних народів, порушуючи їхні традиції та звичаї. Декларацією прав корінних народів, яка виходить з того, що всі народи вносять вклад у різноманітність та багатство цивілізацій і культур, і кожна культура є частиною загальної спадщини людства. Відповідно загальноприйнятими мають стати право зберігати та укріплювати свої особливі культурні інститути, беручи при цьому повну участь в культурному житті держави. При цьому, корінні народи мають право не зазнавати асиміляції та будь-якого впливу з метою знищення їхньої культури, а держави зобов'язані забезпечити ефективні механізми попередження та правового захисту щодо будь-яких дій, метою або результатом яких може стати позбавлення корінного народу його цілісності, самобутності, культурних відмінностей, чи ідентичності.

Гарантії збереження та розвитку етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності кримськотатарського народу як корінного народу, а також інших національних меншин України, згадуються в Заяві Верховної Ради України щодо гарантій прав кримськотатарського народу у складі Української Держави. Також зазначається обмеження внаслідок окупації Автономної Республіки Крим та м. Севастополь прав всіх етнічних груп, зокрема українців, росіян, кримських татар, вірмен, болгар, греків, німців, караїмів та кримчаків.

Виходячи з міжнародно-правових зобов'язань та принципу *pacta sunt servanda*, Україна зобов'язана приймати заходи захисту та відновлення прав корінних народів Криму, які зокрема мають стати частиною стратегії перехідного правосуддя України щодо Автономної республіки Крим. Лише відновлення та збереження єдиної культури, певних традицій та мови забезпечує гарантію національного відродження етнічної меншини в майбутньому. Тому питання збереження культури корінного народу є значущим та має звертати на себе увагу зі сторони державного керівництва.

Джерела:

1. Самойленко Є.. Поняття «корінний народ» та питання визнання статусу корінних народів у міжнародному праві. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 6. С.209–212. (дата звернення: 14.11.2021).
2. Конвенція МОП № 169 «Про корінні народи, які ведуть племінний спосіб життя в незалежних країнах» від 27 червня 1989 року URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_188. (дата звернення: 14.11.2021).
3. Генеральна Асамблея ООН А/HRC/30/53 від 19 серпня 2015 року URL: <https://undocs.org/pdf?symbol=ru/A/HRC/30/53> (дата звернення: 14.11.2021).

Желязкова Анастасія Олександрівна

*здобувач вищої освіти юридичного факультету
ТОВ «Бердянський університет менеджменту і бізнесу»*

ПРО ЖІНОЧУ ЗЛОЧИННІСТЬ В УКРАЇНІ: ПРИЧИНИ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ

Попередження жіночої злочинності лежить в основі рішення попередження всієї злочинності взагалі. В даний час ми зрозуміли, що раціональніше попередити злочин, ніж потім карати за нього.

На сьогоднішній день профілактика злочинів є одним із засобів регулювання суспільних відносин з метою усунення причин злочинності. Метою попередження злочинності є досягнення зниження її рівня.

В кримінології прийнято розглядати попередження злочинності з огляду на особистість злочинця, його приналежність до, наприклад, статі, соціального стану, місця проживання.

Запобігти кримінальним правопорушенням можливо тільки в тому випадку, якщо увагу буде сконцентровано на особистості злочинця, оскільки саме особистість є носієм причин їх скоєння. Тому можна сказати, що особистість – основна і найважливіша ланка всього механізму злочинної поведінки. Ті її особливості, які породжують таку поведінку, мають бути безпосереднім об'єктом попереджувального впливу [1].